

Народна банка на Република Македонија

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

мај, 2011 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

мај, 2011 година

Од третото тримесечје на 2009 година, НБРМ ги прикажува резултатите од Анкетата за кредитната активност и според групи банки. Банките коишто учествуваат во Анкетата се поделени на три групи, големи (три банки), средни (осум банки) и мали (четири банки). Имено, за аналитички цели, Народната банка врши групирање на банките во три групи, според големината на нивната актива. Границите меѓу одделните групи банки се коригираат за просечната годишна стапка на раст на вкупната актива на банкарскиот систем за претходните четири квартали.¹ Коригирањето на границите се врши еднаш годишно (на крајот на годината).²

Резултати од Анкетата за кредитната активност на средните банки за првото тримесечје на 2011 година³

Резултатите од спроведената анкета за кредитната активност во првото тримесечје на 2011 година укажуваат на генерално непроменети услови за одобрување на *корпоративни кредити* од страна на средните банки. Притоа, во однос на претходната анкета, резултатите посочуваат на раст на бројот на банките коишто се определиле во оваа насока (од 62% во претходната анкета на 90%). Од аспект на видот на кредитите, определено отстапување од генералната оцена се забележува кај кредитите на малите и средни претпријатија, каде што околу една третина од банките укажаа на делумно олеснети кредитни услови. Кај побарувачката, најголем дел од банките (околу 41%) укажаа на непроменета побарувачка за корпоративни кредити, додека околу 38% и 22% од банките укажаа и на делумно зголемена, односно намалена кредитна побарувачка. Во однос на одделните видови кредити, генералната оценка се однесува за кредитите на малите и средни претпријатија, додека кај кредитите на големите претпријатија, поголем дел од банките (73%) не забележале промени во побарувачката. Од друга страна, кај кредитите според рочност, забележано е зголемување на бројот на банките коишто укажаа на намалена побарувачка за долгорочни кредити (од 5,3% во претходната анкета на 39,8% од банките) во услови на речиси непроменета дистрибуција на одговори во однос на краткорочните кредити. Во второто тримесечје, најголем дел од банките не очекуваат поголеми промени кај условите за одобрување на корпоративни кредити. Сепак, 27,3% од банките очекуваат делумно заострување на кредитните услови за одобрување на сите видови на корпоративни кредити. Од друга страна, дел од банките во наредниот период очекуваат и делумно олеснување кај

¹ Коригирањето на границите се врши доколку просечниот раст на активата надминува 5%.

² Прегледот на банки по групи е расположлив на интернет-страницата на НБРМ во рамки на делот Податоци и показатели за банкарскиот систем на Република Македонија на следната врска: <http://nbrm.mk/?ItemID=B72D99AC6F95284EB030D0E10BD53369>

³ Одговорите се пондериирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите.

кредитите на малите и средните претпријатија (28,4%) и кај кредитите на големите претпријатија (18,1% од банките). Од аспект на побарувачката, најголем дел од банките не очекуваат поголема промена кај побарувачката за корпоративни кредити, додека 21,7% очекуваат нејзино намалување во второто тримесечје на 2011 година. Исто така, дел од банките очекуваат и делумно зголемување на побарувачката кај кредитите на малите и средните претпријатија (33,8% од банките) и кај кредитите на големите претпријатија (18,1% од банките). Кај *населението*, најголем дел од банките оценија дека условите за одобрување на кредити се главно непроменети во првите три месеци на година, но околу 20% од банките укажаа и на делумно олеснети кредитни услови. Кај побарувачката, околу 74,6% од банките укажаа на непроменета побарувачка за кредити од страна на населението. Од аспект на одделните видови кредити, околу 20% од банките оценија дека побарувачката за станбени и потрошувачки кредити е зголемена, додека 18,2% од банките истовремено укажаа дека е забележано намалување на побарувачката за потрошувачки кредити. Во второто тримесечје, над половина од банките не очекуваат поголеми промени во условите за одобрување на станбени кредити, додека останатите банки очекуваат нивно олеснување. Кај потрошувачките кредити, над една третина од банките не очекуваат промени кај кредитните услови, додека 64,1% од банките очекуваат олеснување на условите кај овој тип на кредити. Од аспект на побарувачката, кај станбените кредити, 55,3% од банките не очекуваат промена, додека останатите банки очекуваат зголемена кредитна побарувачка. Кај потрошувачките кредити, 64,1% од банките очекуваат делумно зголемена побарувачка за овој тип на кредити, додека останатите банки не очекуваат поголеми промени.

Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за првото тримесечје на 2011 година **за групата средни банки**

I. Кредити на претпријатијата

1. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1
Значително се заострени	12.5		12.5		12.5		12.5		12.5	
Делумно се заострени										
Во основа останаа непроменети	62.0	89.7	62.0	71.6	78.3	89.7	62.0	89.7	62.0	89.7
Делумно се олеснети	25.6	10.3	25.6	28.4	9.3	10.3	9.3	10.3	25.6	10.3
Значително се олеснети							16.3			
Непримениливо					0					
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-13.1	-10.3	-13.1	-28.4	3.2	-10.3	-13.1	-10.3	-13.1	-10.3
Број на банки коишто одговориле	8	7	8	7	8	7	8	7	8	7

Нето-процентот преставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

2. Како влијаеаја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“). Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = непримениливо

							Нето-процент	
	--	-	o	+	++	НП	Кв.4 2010	Кв.1
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		8.8	45.2			10.3	19.7	8.8
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка		17.2	82.8				14.9	17.2
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)		8.4	81.3	10.3			-1.6	-1.9
-Ликвидносната позиција на Вашата банка			91.6	8.4			-24.0	-8.4
Б) Притисок од конкуренција			35.9	18.1		10.3	0.0	-18.1
-Конкуренција од другите банки			63.2	36.8			-25.6	-36.8
-Конкуренција од небанкарски сектор			100				0.0	0.0
-Конкуренција од пазарното финансирање			100				0.0	0.0
В) Согледување за ризикот		8.8	27.1	18.1		10.3	19.7	-9.3
-Очекувања за вкупната економска активност		36.1	35.5	28.4			24.4	7.7
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми	27.3	8.8	30.1	33.8			54.0	2.3
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	10.3	49.9	39.8				64.6	60.2
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

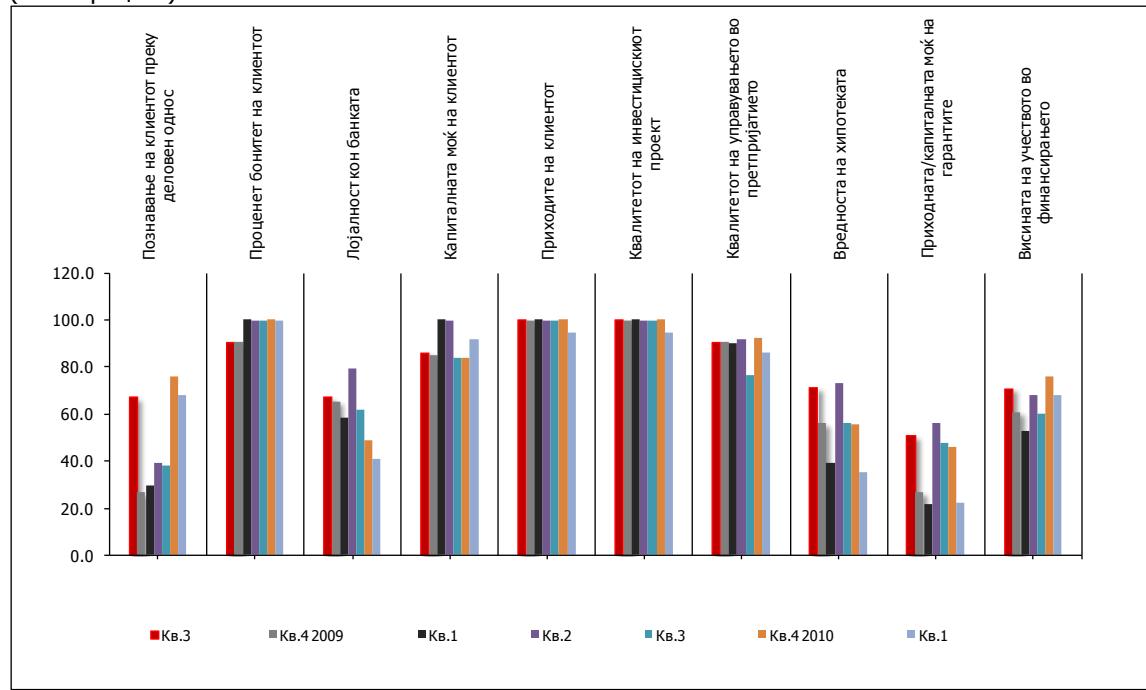
НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2010	Кв.1
Познавање на клиентот преку деловен однос			31.9	68.1			76.1	68.1
Проценет бонитет на клиентот				22.6	77.4		100	100
Лојалност кон банката			59.2	40.8			48.7	40.8
Капиталната мок на клиентот			8.4	26.9	64.7		83.8	91.6
Приходите на клиентот			5.4	35.3	59.3		100	95
Квалитетот на инвестицискиот проект			5.4	45.6	49.0		100	95
Квалитетот на управувањето во претпријатието			13.8	37.2	49.0		92.4	86.2
Вредноста на хипотеката		5.4	53.8	19.1	21.7		55.9	35.4
Приходната/капиталната мок на гарантите	18.1		41.5	8.4	32.0		46.3	22.3
Висината на учеството во финансирањето			31.9	46.4	21.7		76.1	68.1
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++"(исклучително важни) и „+"(многу важни) и збирот на „-" (делумно важни) и „--"(потполно неважни).

Графикон 1

Важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата
(нето-процент)

4. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

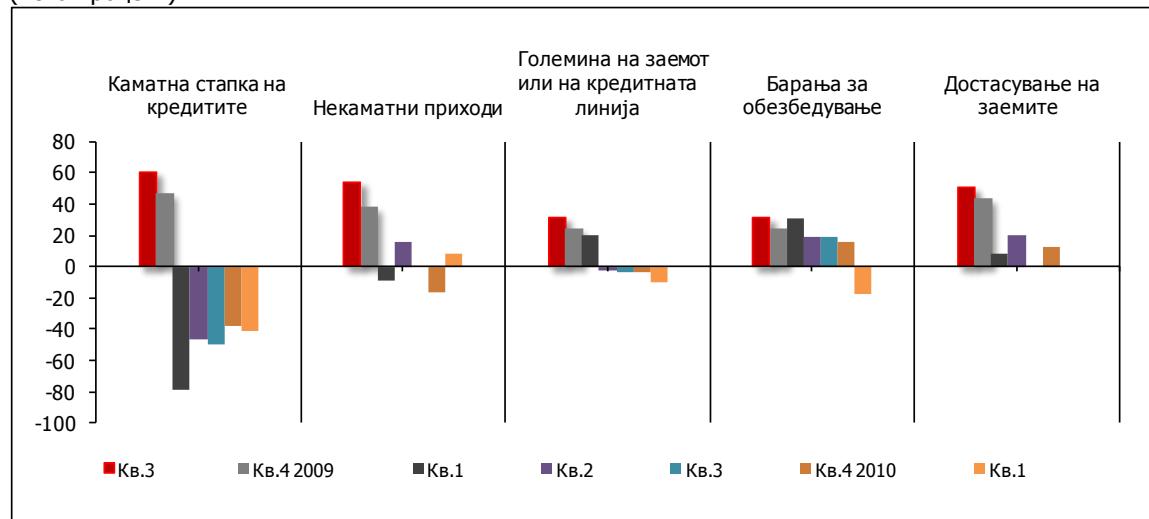
- = значително се позаострени
- = делумно се позаострени
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Kв.4 2010	Kв.1
A) Каматна стапка на кредитите			59.3	40.7			-38.1	-40.7
Б) Останати услови и рокови			35.9	18.1		10.3	0.0	-18.1
-Некаматни приходи		8.4	91.6				-16.3	8.4
-Големина на заемот или на кредитната линија			89.7	10.3			-4.0	-10.3
-Барања за обезбедување			81.9	18.1			15.4	-18.1
-Достасување на заемите			100				12.5	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително се заострени) и "-"(делумно се заострени) и збирот на "+" (делумно се олеснети) и "++" (значително се олеснети).

Графикон 2

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето
кредити на претпријатијата
(нето-процент)

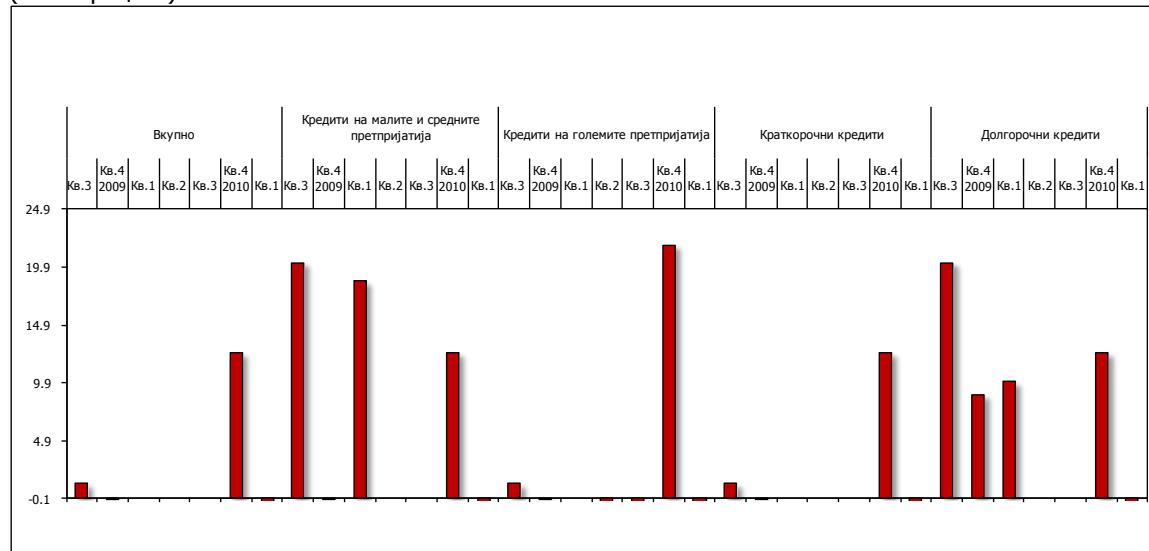
5. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Kв.4 2010	Kв.1	Kв.4 2010	Kв.1	Kв.4 2010	Kв.1	Kв.4 2010	Kв.1	Kв.4 2010	Kв.1
Значително влијаје	12.5		12.5		21.8		12.5		12.5	
Делумно влијаје	20.2	22.6	20.2	22.6	20.2	22.6	20.2	22.6	20.2	22.6
Незначително влијаје	67.4	59.3	67.4	59.3	58.1	59.3	67.4	59.3	67.4	59.3
Не влијаје		18.1		18.1		18.1		18.1		18.1
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	12.5	-18.1	12.5	-18.1	21.8	-18.1	12.5	-18.1	12.5	-18.1
Број на банки коишто одговорил	8	7	8	7	8	7	8	7	8	7

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаја“ и „не влијаја“.

Графикон 3

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1
Значително е намалена										
Делумно е намалена	17.8	21.7	17.8	21.7	17.8		5.3		5.3	39.8
Во основа остана непроменета	43.4	40.7	43.4	40.7	43.4	72.7	55.9	62.4	55.9	22.6
Делумно е зголемена	38.9	37.6	38.9	37.6	38.9	27.3	38.9	37.6	38.9	37.6
Значително е зголемена										
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	21.1	15.9	21.1	15.9	21.1	27.3	33.6	37.6	33.6	-2.2
Број на банки коишто одговори	8	7	8	7	8	7	8	7	8	7

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеаја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето б во колоната „вкупно“). Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2010	Кв.1
А) Потреби од финансирање			21.7			10.3	0.0	0.0
- Извештаи во основни средства	32.3	30.1	37.6				33.3	5.3
-Инвестиции во запаси и обртен капитал		54.0	18.7	27.3			47.7	46.0
-Преструктуирање на долгот	18.1	30.1	51.8				49.2	33.7
Б) Употреба на алтернативно финансирање		21.7				10.3	0.0	0.0
-Интерно финансирање	5.4	76.5	18.1				-13.0	12.7
-Заеми од останати банки	26.9	45.8	27.3				4.5	0.4
-Издавање сопствени хартии од вредност		67.3				32.7	-7.7	0.0
Ве молиме наведете ги В) Останати фактори,								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на “-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и “--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1
Значително ќе се заострат	12.5		12.5		12.5				12.5	
Делумно ќе се заострат		27.3		27.3		27.3	12.5	27.3		27.3
Во основа ќе останат непроменети	65.0	54.6	43.4	44.3	65.0	54.6	45.8	22.6	65.0	54.6
Делумно ќе се олеснат	22.6	18.1	44.2	28.4	22.6	18.1	41.8	50.1	22.6	18.1
Значително ќе се олеснат										
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-10.1	9.2	-31.7	-1.1	-10.1	9.2	-29.3	-22.8	-10.1	9.2
Број на банки кончито одговориле	8	7	8	7	8	7	8	7	8	7

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали	12.5	21.7	12.5	21.7	12.5	21.7		21.7	12.5	21.7
Во основа ќе остане непроменета	55.7	49.9	34.1	44.5	55.7	60.2	49.0	49.9	55.7	60.2
Делумно ќе се зголеми	31.9	28.4	53.5	33.8	31.9	18.1	51.1	28.4	31.9	18.1
Значително ќе се зголеми										
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	19.4	6.7	41.0	12.1	19.4	-3.6	51.1	6.7	19.4	-3.6
Број на банки коишто одговориле	8	7	8	7	8	7	8	7	8	7

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Кредити на населението

10. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1
Значително се заострени								
Делумно се заострени								
Во основа останаа непроменети	64.7	72.4	66.8	62.4	45.8	74.3	77.1	75.5
Делумно се олеснети	31.5	23.8	14.7	19.4	54.2	25.7	22.9	24.5
Значително се олеснети								
Непримениливо	3.8	3.8	18.5	18.2				
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-31.5	-23.8	-14.7	-19.4	-54.2	-25.7	-22.9	-24.5
Број на банки коишто одговориле	8	7	8	7	8	7	8	7

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Во која насока влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

--= значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2010	Кв.1
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		6.3	75.5			18.2	20.9	6.3
Б) Пригисок од конкуренција			41.0			33.3	0.0	0.0
-Конкуренција од други банки			41.0	40.8		18.2	-54.2	-40.8
В) Согледувања за ризикот		13.7	27.3			33.3	32.0	13.7
-Очекувања за вкупната економска активност		13.7	46.7	21.4		18.2	5.1	-7.7
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		13.7	68.1			18.2	38.1	13.7
-Кредитна способност на потрошувачите		20.0	61.8			18.2	38.1	20.0
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“(делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = ПОТПОЛНО НЕВАЖНИ

- = ДЕЛУМНО ВАЖНИ

0 = ВАЖНИ

+= МНОГУ ВАЖНИ

++ = ИСКЛУЧИТЕЛНО ВАЖНИ

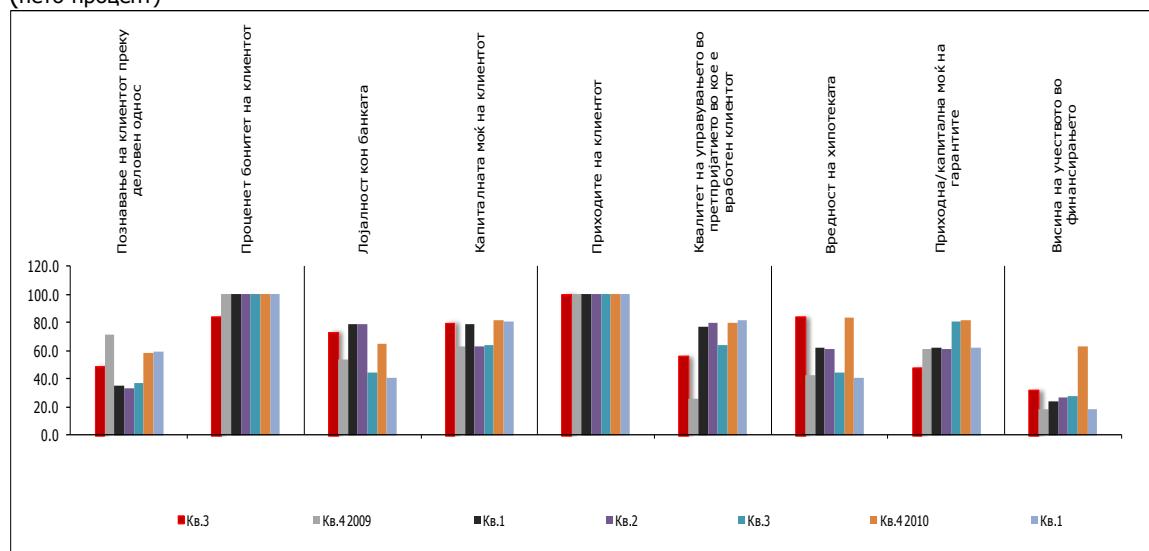
НП = НЕПРИМЕНЛИВО

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2010	Кв.1
Познавање на клиентот преку деловен однос			40.4	25.1	34.5		58.5	59.6
Проценет бонитет на клиентот				30.8	69.2		100.0	100.0
Лојалност кон банката			43.9	25.1	15.1	15.9	64.6	40.2
Капиталната моќ на клиентот			19.4	80.6			81.5	80.6
Приходите на клиентот					100		100	100
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот			18.2	81.8			79.4	81.8
Вредност на хипотеката			59.8	13.7	26.5		83.1	40.2
Приходна/капитална моќ на гарантите			37.6	48.7	13.7		81.7	62.4
Висина на учеството во финансирањето	37.6	6.3	56.1				63.2	18.5
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 4

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението
(нето-процент)

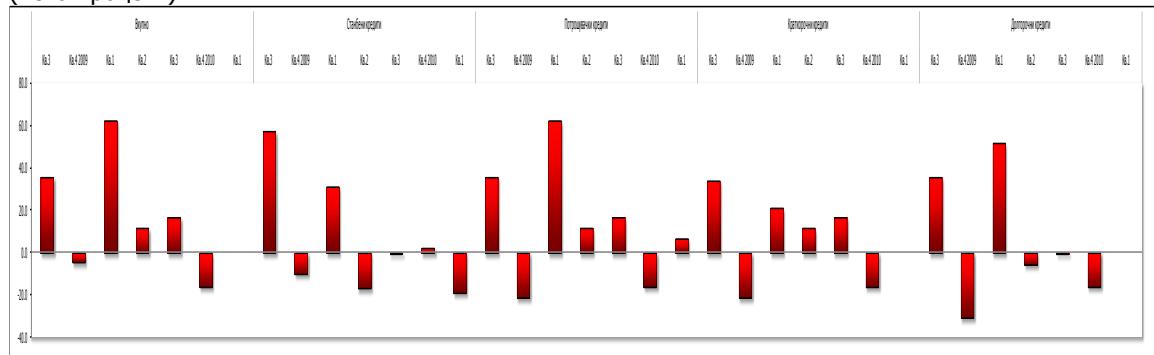
13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1
Значително влијаеја	2.1		2.1		2.1	6.3	2.1		2.1	
Делумно влијаеја	50.7	88.6	50.7	51.0	61.1	93.7	61.1	100.0	50.7	88.6
Незначително влијаеја	28.7	11.4	28.7	11.4	18.3		18.3		28.7	11.4
Не влијаеја	18.5			19.4	18.5		18.5		18.5	
Непримениливо			18.5	18.2						
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-16.4	0.0	2.1	-19.4	-16.4	6.3	-16.4	0.0	-16.4	0.0
Број на банки коишто одговориле	8	7	8	7	8	7	8	7	8	7

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 5

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на население) на банките (нето-процент)

14. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

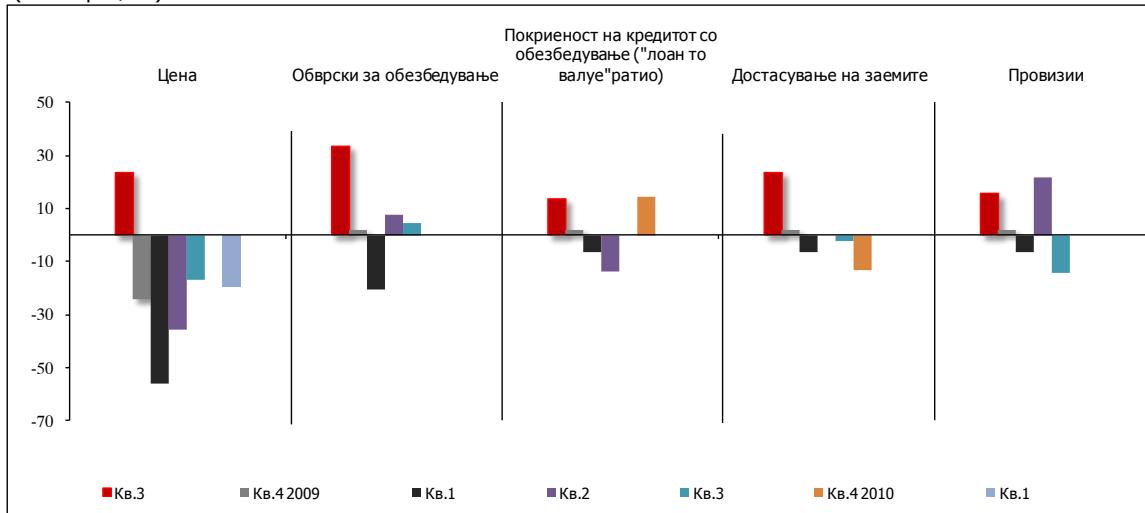
- = значително се заострени
- = делумно се заострени
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = непримениливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2010	Кв.1
A) Цена			62.4	19.4		18.2	0.0	-19.4
Б) Останати услови			41.0			33.3	0.0	0.0
-Обврски за обезбедување			81.8			18.2	0.0	0.0
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("лоан то валуе"ratio)			81.8			18.2	14.7	0.0
-Достасување на заемите			81.8			18.2	-13.0	0.0
-Провизии			81.8			18.2	0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 6

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението
(нето-процент)

15. Како влијајаја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2010	Кв.1
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			100				16.9	0.0
Б) Притисок од конкуренција			29.6	11.4	18.2	15.1	-12.5	-29.6
- Конкуренција од другите банки			29.6	52.2	18.2		-64.6	-70.4
В) Согледувања за ризикот			45.5			15.1	15.1	0.0
- Очекувања за вкупната економска активност	13.7	68.1	18.2				-17.9	-4.5
- Ризик од неизвршување на обезбедувањето	13.7	86.3					15.1	13.7
- Кредитна способност на потрошувачите	20.0	80.0					15.1	20.0
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „–“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „–“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Во која насока се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

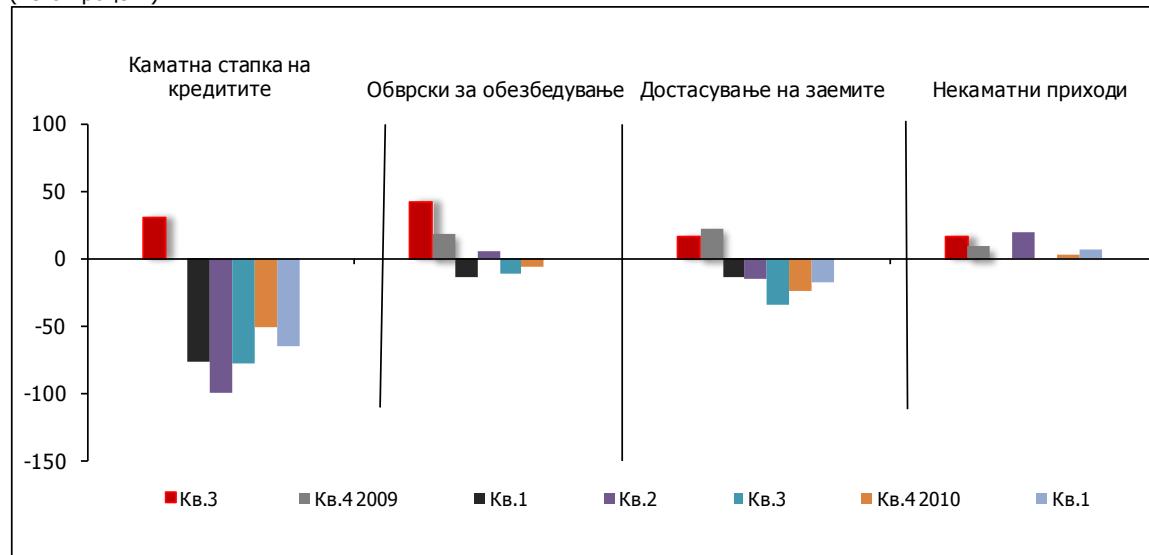
НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2010	Кв.1
А) Каматна стапка на кредитите			35.1	46.7	18.2		-51.7	-64.9
Б) Останати услови			27.3	18.2		15.1	0.0	-18.2
- Обврски за обезбедување			100				-6.1	0.0
- Достасување на заемите			81.8	18.2			-24.4	-18.2
- Некаматни приходи	6.3	93.7					2.1	6.3
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „–“ (значително се заострени) и „–“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 7

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (нето-процент)

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1
Значително е намалена								
Делумно е намалена	16.9	6.1	16.9		16.9	18.2	16.9	
Во основа остана непроменета	48.2	74.6	31.6	62.4	41.9	56.1	60.2	93.7
Делумно е зголемена	31.0	9.0	33.0	19.4	41.2	6.3	22.9	6.3
Значително е зголемена		6.5				19.4		
Непримениливо	3.8	3.8	18.5	18.2				
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	14.1	9.4	16.1	19.4	24.3	7.5	6.0	6.3
Број на банки коишто одговориле	8	7	8	7	8	7	8	7

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаја долунаведените фактори на побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

- = значително придонесува за намалување на побарувачката
- = делумно придонесува за намалување на побарувачката
- 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
- + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
- ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2010	Кв.1
A) Потреби за финансирање			11.4			33.3	2.1	0.0
- Перспективи на пазарот за станбена изградба	15.9	59.6	6.3		18.2	-2.6	-9.6	
-Доверба на потрошувачите		66.7	15.1		18.2	26.9	15.1	
-Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето	22.2	59.6			18.2	-25.1	-22.2	
B) Употреба на алтернативно финансирање		27.3			33.3	0.0	0.0	
-Заштеди на населението		81.8			18.2	2.1	0.0	
-Кредити од останатите банки	15.9	65.9			18.2	-4.3	-15.9	
- Останати извори на финансирање		81.8			18.2	0.0	0.0	
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаја на наведените фактори на побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = непримениливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.4 2010	Кв.1
A) Потреби за финансирање			45.5			15.1	2.1	0.0
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		18.2	62.4	19.4			10.7	1.2
-Доверба на потрошувачите			65.5	34.5			29.0	34.5
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			27.3			15.1	-2.1	0.0
-Заштеди на населението			100				-2.1	0.0
-Кредити од останати банки	15.9	84.1					14.0	-15.9
-Останати извори на финансирање			100				-2.1	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1
Значително ќе се заострат								
Делумно ќе се заострат								
Во основа ќе останат непроменети	14.3	45.9	19.1	55.3	13.0	35.9	13.0	49.0
Делумно ќе се олеснат	75.9	50.3	62.4	26.5	68.7	64.1	87.0	51.0
Значително ќе се олеснат	6.0	3.8		18.2	18.3			
Непримениливо	3.8		18.5					
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-81.9	-54.1	-62.4	-44.7	-87.0	-64.1	-87.0	-51.0
Број на банки коишто одговориле	8	7	8	7	8	7	8	7

Нето-процентот преставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1	Кв.4 2010	Кв.1
Значително ќе се намали								
Делумно ќе се намали								
Во основа ќе остане непроменета	31.2	48.8	36.0	55.3	29.9	35.9	29.9	55.3
Делумно ќе се зголеми	65.0	47.4	45.5	26.5	70.1	64.1	70.1	44.7
Значително ќе се зголеми		3.8		18.2				
Непримениливо	3.8		18.5					
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	65.0	51.2	45.5	44.7	70.1	64.1	70.1	44.7
Број на банки коишто одговориле	8	7	8	7	8	7	8	7

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити*.

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи		78.3	21.7				1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		5.4	94.6				1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрениите кредити	37.4	100	18.1				1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	89.7	37.4					1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	39.8	32.9		27.3			1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	76.5				23.5		
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	30.5	18.7		50.8			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочко кредитирање	21.7	35.5	86.2				1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?		72.7		49.0			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?		44.3	28.4	59.3			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?		27.1	17.2	77.4			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	18.7	81.3					1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?	8.4	82.8	8.8				1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

Кредитирање на населението

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?	19.4	80.6					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	30.8	37.3	31.9				1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	62.7	51.0					1- помалку од два, 2-два, 3-повеќе од два, 4- останато
Достапност на кредитите без залог	62.7	37.3		18.2			1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4- останато
Минимален број на жиранти	39.4				60.6		
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	44.5	69.2					1-помалку од една третина, 2-една третина, 3- повеќе од една третина, 4-останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението		100					1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочко кредитирање		68.1	31.9				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?		65.5	15.1	33.1			1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3- управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	46.5	37.6	15.9				1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3-повеќе од две седмици, 4-останато
Колку инесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	21.4	59.2	19.4				1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4- повеќе од две години, 5-останато